

Bergen museums arkiv

Forhandlingsprotokoll 1ste Juni 1825 til 17de febr. 1827

Upaginert.

Efter Opfordring af Stiftamtmand Christie, som d: 25de April 1825 havde udsendt en offentlig Indbydelse til en Forening om at oprette et Musæum og Naturalie Kabinet i Bergen, sammentraadte Undertegnede d. 1te Junii 1825, for at afhandle adskilligt, bemeldte Musæum angaaende.

Da blot nogle faa af de udgivne Subskriptions-Lister viste, at der allerede var givet betydelige Gaver til Oprettelse af et Musæum i Bergen, samt at der allerede var tegnet mere, end 80 Medlemmer af den proponerede forening, blev man enig om:

1. at bekendtgjøre i Adresse-Avisen, at Indretningen allerede kan ansees som grundlagt: at takke Velynderne for de ydede Biedrag, og at nævne de betydeligste af disse.
2. At søge at erholde et passende Local; hvilket Stiftamtmand Christie paatog sig.
3. At anskaffe følgende Protokoller:
 1. en Forhandlings-Protocol,
 2. en Korrespondence-Protocol, eller Kopiebog,
 3. en Gave-Protocol, hvori hver Giver, efter alfabetisk Orden, erhoder sit særskilte folium paa hvilket de af ham gjorte Gaver anføres
 4. en Protocol, hvori hvert enkelt Stykke, som indkommer til Samlingen, specificeres og nummereres efterhaanden som Samlingen bringes i Orden.
4. At Incassationen af hvad der paa engang ydes i Penge til Musæet, saavelsom af de aarlige Biedrag overdrages til Konsul August Konow, som paatog sig Incassationen saavelsom at assistere ved den udenlandske korrespondence Directionen maatte føre.

Da Oberstlieutenant Holck havde skjænket til Musæet en betydelig Samling af Vaabne, Pergamentsbreve m: m:, og han er en Mand som besidder grundige Kundskaber i Historie og Archæologie, besluttede man først at takke ham for den gjorte sjeldne Gave, og dernæst at udbede sig den Ære, at han vilde intræde som medbestyrer i Directionen.

Fra Hr. Morten Hallager var indløben en skrivelse til Stiftamtmand Christie, hvori han skjænker eendeel manuskripter og Tegninger, m: m:, til Musæet, samt tilbyder sig at overtage Archivarii forretninger, om man behøvede hans hjælp. For Gavene havde Stiftamtmand Christie allerede takket ham i Musæet Navn. Afgjørelsen af hans Tilbud om at overtage Archivarii Forretninger blev udsat indtil videre. Fra Cornelius Rasmussen indkom een Ansøgning om at antages som bud ved musæet. Denne Ansøgning blev henlagt.

Christie Neumann Konow. Sagen Bull L Forvald.

Den 20de Junii 1825 vare Directionens nu i Staden værende Medlemmer forsamlede.

Stiftamtmand Christie foredrog at han havde været saa heldig at erholde Real-skole-directionens samtykke til at Musæet, indtil videre, maae benytte den store Sal i skolebygningen, eller det saa kaldte Seminarium Fridericianum, til Opbevaring af hvad der indkommer til Musæet. Man besluttede at takke Realskolens Direction for deres beredvillighed til at understøtte Musæet.

Da endel flere Gaver ere indkomne til Musæet besluttede man, ved kontinuations bekjendtgjørelse i Aviserne at anmelde disse for Publicum. Fra Oberstlieutnant Holck vare indløben en Skrivelse af 5te Juni, hvori han veedtoges at indtræde som Medlem i Directionen.

En bonde fra Helleland i Hardanger lod tilbyde Musæet nogle Levninger af den for lang Tid siden i Kingservigs Præstegjeld brugelige Bonde-Dragt, hvilke Levninger bestaaende af et Par Handsker, broderede, et Belte, med Zirater af Messing, og en dobbel Kniv-Sked samt en Stok, /: egentlig en Stridsøxe :/, han vilde sælge for 3 Spdr. Man blev enig om at købe disse Ting for 3 Spdr.

Christie A. Konow Sagen Bull L. Forvald.

Aaret 1825, den 17de August, vare underskrevne Directionens Medlemmer forsamlede. Overlærer Sagen bemærkede at i Adresseavisen var siden sidste Samling to Gange bekjendgjort hvad Gaver der til Musæet var indsendt. Ved nærværende Samling anmeldte og foreviste Biskop Neumann en Deel, ved ham Indsamlede, Oldsager og Naturalier over hvilke Fortegnelse blev i Mødet gjort for at bekjendtgjøres i Aviserne. Han foreviste tillige en antik Stridsbue, som af Bonden Ole Syndve paa Vos bydes Musæet tilfals for 10 Spdr: I Betragtning af dens Sjældenhed besluttede Directionen at købe den, ligesom den og blev enig om at tilforhandle sig nogle i Indvigen fundne Oldsager, for hvilke der forlangtes 1 Spdr: – Biskoppen anmeldte endvidere at han paa sin Visitatsreise havde forefundet et skønt og sjældent antik Drikkehorn med Sølvbeslag og Zirater til 28 ½ lods Vægt. Han ansaa det mueligt at erholde dette horn tilkjøbs, og havde, med hensyn til Sølvets Vægt og hornets Sjældenhed, budet for samme 20 Spdr:, i den Formening at Directionen vilde vedstaa saadant Bud, hvilket ogsaa de tilstedeværende Meldemmer vedtog paa Musæets Vegne at ville betale, om Hornet kunde erholdes. Blandt de indstendte Gaver vare et Pragtexemplar af Beskrivelsen over det kongl: danske Myntkabinet, i 2 Folio-Bind fra Provst, Ridder Hertzberg i Hardanger, ved hvis Indsendelse han tillige forlangte, at maatte, uden videre kontingent aarlig, ansees for Selskabets Medlem. Overeenstemmende med Indbydelsen ansaa Directionen Provst Hertzberg ved denne Gave, som endog forøgedes ved Indsendelsen af en saare sjelden Mynt, kvalificeret til denne Benævnelse, uden videre Bidrag, og besluttede at tilsende ham Diplom som saadan. Endvidere blev besluttet, efter Forlangende af Bonden Jens Andersen Guddal i Qvindherred, der til Musæet havde indsendt en Laas, som eneste Levning af Kapellet sammesteds at sende ham Qvittering for samme til Opbevaring paa Gaarden.

Endelig besluttedes skriftlig at bevidne Realskolens Direction de skyldige Tab for Overladelsen af det til Musæet forlangte Locale i Realskolens Bygning, hvilket hidtid har været efterladt.

Til Konsul Konow blev overleveret 13 Lister over dem der hidtil har tegnet sig som Medlemmer af Musæet og tillige beriget samme med Gaver. Blandt dem der have tegnet sig som Medlemmer af Musæet, findes Baron Rosenkrone at have bestemt sig til en aarlig Gave af 10 Spdr., hvilket bliver nærmere at kundgjøre i Adresseavisen.

Neumann A. Konow Sagen L. Forwald

Aaret 1825 den 22de Septbr, vare underskrevne Directionens Medlemmer forsamlede, og fremlagde Viceformanden følgende:

- 1., en Skrivelse fra Provst Jalles med Designation over adskillige til Musæet Indsendte Gaver.
- 2., en Skrivelse fra Sognepræst Olsen paa Storøen, hvormed fulgte en Kasse med forskellige Naturalier
- 3., en do, af 24 Aug., fra Samme, ligeledes med en kasse Naturalier.
- 4., en do, fra Samme, hvormed fulgte Sporen af en hvalfisk og et Stykke af et Kiævebeen
- 5., Nogle Brudstykker af tvende antikke Gravurner, fundne paa Gaarden Andersland i Opdals Sogn Thysnæs Præstegjeld, samt to Pile-Odder, indsendte af Major Lohmann i Thysnæs Præstegaard.
- 6., Fire Pergamentbreve og 2 gamle Papir Documenter, samt 3 Sølvmynter, indsendte fra Fru Kancelliraadinde Christie paa Hop.
- 7., En gammel Guldring, emblematiske forestillende Christi Lidelseshistorie, skiænket av Borgerrepræsentant Fr: Meyer.
- 8., En Skrivelse fra Sognepræst Hertzberg af 25de August med Designation over 15 Pakker Skillemynt, samt en Pakke med 27 forskjellige dansk-norske Banksedler.
- 9., En tripolitansk Kobbermynt og en tunesisk Sølvmynt indsendt af Sølieutenant Falck.

Ovenanførte Gaver bliver nærmere at indføre i Bergens Adressecontours-Efterretninger.

Biskop Neumann overleverede Kassereren 2 Subscriptionsplaner indløbne fra Sundhordlehns og Nordfjords Prostier. Kassereren overgav paa Selskabets Vegne, til Vice-Formanden 10 Spdlr: til dermed at betale den af Selskabet købte Stridsbue.

Da intet videre var at forhandle, sluttedes Mødet.

Neumann. A. Konow. Sagen Bull L. Forwald.

Aar 1825 d. 11te October vare Directionens undertegnede Medlemmer forsamlede.

Man besluttede at tilskrive Provst Jalles og Sognepræst Peder Hertzberg, og at takke dem for de betydelige Gaver, de have indsendt til Musæet. Biskop Neumann indleverede en Subskriptions Liste fra indre Sogns Provstie, og Stiftamtmand Christie en do fra Christiansund. Da den sidste indeholder adskillige Gaver til Musæet, besluttedes, at disse, som sædvanligt, skulle bekendtgjøres. Listerne afleveredes til Konsul Konow.

Stiftamtmand Christie fremlagde et til ham indløbet brev fra Professor Esmark, som skjænker til Musæet en Kassa, indeholdende 75 forskellige inden- og udendlandske Mineralier, hvorhos han lover ved Lejlighed, at sende mere. Directionen besluttede at sende ham en Taksigelses Skrivelse for denne betydelige Gave. Overlærer Sagen anmærkede, at bemeldte Kassa, som indløb i Stiftamtmand Christies Fraværelse, beroer hos ham /: Sagen /:

Christie Neumann A. Konow Sagen G. H. Monrad L. Forwald.

Aar 1825 d: 6te December holdtes et Møde i det for Musæet indrømmede Locale i Real-Skolens Bygning. Stiftamtmand Christe fremlagde 3de, siden sidste møde indkomne Subscriptions Lister, der haver været udleverede til Boghandler Hallager, Overlærer Bohr og Sørenskriver Budtz. Disse 3 Lister, paa hvilke der findes tegnet 20 Medlemmer af Foreningen, samt endel til Musæet gjorte Gaver, bleve Hr. Konsul Konow overleverede. I blandt de gjorte Gaver var 5 Spdr. fra Sørenskriver Budtz, hvilke ligeledes afleveredes til Hr. Konsul Konow. Videre fremlagdes følgende Breve:

a) et fra Proprietair Lem, til Frønningen, dat: 19de f. M., med hvilket fulge den af ham til Musæet givne Bue og Primstav. Han erklærer derhos at han ej kan præstere de lovede Pergamentsbreve, da han forud havde givet Hr. Oberstlieutenant Holck samme, hvilket han ikke erindrede dengang han tegnede sig.

b) et fra Boghandler Hallager, dat: 12te f. M., indeholdende Anmeldelse om nogle til Musæet gjorte Gaver.

c) et fra Kommandeur Friehs, dat 14de October d: A., hvori fremsendes 6 Spdr., som Gave til Musæet for dette Aar. Disse 6 Spdr. bleve Hr. Konsul Konow leverede.

d) et fra Lehnsmand Hans Urdal, i Lyster, hvorved sendes til Musæet stykker af en paa hans Gaard Søvde i en Høj funden Messing-kjedel, og en liden Knap. Brevet er dateret 8de October 1825.

e) et fra Toldcasserer Mörch, dat 5te f. M., hvorved sendes som Gave til Musæet: Johnstones Historia naturalis, 2 Dele, med Kobbere, den danske Vitruvius, 2 Dele, med Kobbere, og Museum Requium, anctore Jacobæs

f) et fra en Ubenævnt, dateret 17de f. M., hvorved gives til Musæet 3, af Valbirk udskaarne og med en Sølvkandt forsynede, samt paa en Opsats staaende Bægere, funden i en Høj paa Gaarden Breum i Nordfjord.

g) et fra Lieutenant Olsen, af Sæverhagen i Søndhordlehn, hvorved fremsendes et af ham til Musæet skjænket Døbefad, som har tilhørt Fitje Kirke, m: m:, og endel udblæste Fugle-Æg, som Johan Andreas Welhaven Nicoll, af Terøen, ligeledes har Skjænket.

h) et fra Claus Wiese, af Bergen, dat: 19de f: M:, hvorved sendes, som Gave til Musæet, 2 Sølv-Mynter, og 3 dansk Kourant Sedler. Den i brevet nævnte Somer-Fugl var aldeles Spoleret.

i) et fra Kjøbmand Fredrik Geelmuyden, dat: 23 Novbr, hvorved sendes til Musæet 3, med Oliefarver malede Portraiter, som han angiver for at være Admiral Niels Juels, samt dennes Kones og Broders; ligeledes et Spyd og et Sværd, fra Øfstedal paa Woss.

k) et fra Sognepræst Welhaven, dat: 23de Novbr: 1825, hvori anmeldes en Gave af en liden Sølv-Medaille, og en Konchylie fra Ahlert Christian Nicoll, af Terøen.

Man besluttede at lade ovenanmeldte Gaver offentligen anmelde i Aviserne, forsaavidt det ikke allerede var skeet. Ligesaa blev fremlagt en Skrivelse, af 18de October 1825, fra Sognepræst Reinertsen til Etne, ang: at han har ladet optage en som Fodstykke i den nordøstre Indgang til Gjerde Kirkegaard liggende Runesten, og at han har foranstaltet Stenen nedsat med den ene Ende $\frac{3}{4}$ Al: i Jorden, i Nærheden af Bautestenen sammesteds. Man besluttede at takke Provst Reinertsen for Indberetningen, og at ytre for ham, at Stenen formodentligen er den hos Worm pag: [mellomrom] omtalte og aftegnede.

Stiftamtmand Christie anmeldte, at Frue Kancelliraadinde Christie til Hoop endvidere havde skjænket Musæet en Sølv Medaille, vægtig 3 Lod 5 Qvartue, og endel historiske, antiqvariske og naturhistoriske Bøger, i alt 24 Bind, hvori blandt en Sjelden dansk bog fra 1534, m: m. Fortegnelse over bemeldte Bøger etc. bleve fremlagt. Man besluttede at sende Giverinden skriftlig tak for denne Gave, som desuden anmeldes offentligen.

Endelig blev fremlagt en skrivelse fra Sognepræst Røtting i Graven, dat: 2den f: M: og indeholdende Anmeldelse om, at han forgjæves har forsøgt paa at erholde til Kjøbs det i Directionens Møde d: 17de Aug: sidstleden omhandlede antike Drikkehorn, og ligeledes en antik Offerkurv, hvilke Ting Ejeren ikke ville afhænde. Sognepræst Røtting skjænkede derhos til Musæet: 16 Pergamentsbreve, 4 Primstave og Aftegning samt Forklaring over en do, 2 Stridsøxer, et Spyd og et Plougjern, hvilke Sager han har indsamlet i og udenfor Gravens Præstegjeld. Endnu har han en for 50 a 60 Aar siden blandt bønderne brugelig Kofte, der er heel foran.

Stiftamtmand Christie androg at han havde Tilskrevet Sognepræst Jessen til Ørskoug, ang: endel mærkelige Antiqviteter af Flintesten, som skulle være fundne i Søkelvens Sogn paa Søndmør, og at han havde modtaget Hr. Jessens Svar, af 21de f: M:, hvilket nu blev fremlagt. Deraf sees, at Hr. Jessen har faaet fat paa 3 af de fundne 18 Stk. Antiqviteter, at han skjænker disse til Musæet, sender Mønstre af dem udklippede af Papir og lover at sende Originalerne med sikker Lejlighed. Han beder sig ogsaa antegnet som Medlem af Foreningen.

Videre anmeldte Stiftamtmand Christie, at han, i Haab om Æhre: med-Directeurs Aprobation, havde kjøbt følgende, for Musæet tjenlige Sager:

1. 2 spiral Armbaand, af Messing, fundne i afvigte Aar i en Tørvmose paa Gaarden Quamme i Mangers Præstegjeld. For disse har han betalt 1 Spdr.

2. Et stor brunmalet Skab, bestaaende af 10 mindre Skabe, der ere indrettede til at opstilles paa og ved Siden af hinanden, alle forsynede med Laase og Hylder, og nogle af dem med Skuffer, circa 72 Stk. For disse Skabe har han betalt 35 Spdr. Han har derhos ladet Konstsmed Larsen eftersee Laasene og sætte Jernhanker paa hvert skab især, for at de i Ildebrands Tilfælde let kunde transporteres. Smeddens Regning derfor beløber sig til 4 Spdr. 72 s:

Man besaae nu bemeldte Ting, fandt samme fuldkommen hensigtsmæssige for Musæet og værd end ogsaa meget meere end de udbetalte Summe, hvorfor man ganske biefaldt anskaffelsen og Istandsættelsen for Musæets Regning. Efter foregaaende mundtlig Aftale imellem Directionens Medlemmer var der hos Snedkermester G: Armauer bestilt 14 Stk, paa en fælles Fod staaende Skraa-Pulte, hvori de indkomne Mineralier, Antiquiteter og Konst-Sager etc.; skulle optelles, forsaavidt deres beskaffenhed tillader det. Disse Pulte vare nu færdige, og opsatte, men stode under Maling. For saameget som mueligt at spare Udgivter, havde Konsul Konow forskrevet 2 Kister Glas fra Christiania til bemeldte Pulte, men Glasset var ej endnu hertil ankommet. Konsulen fremviste factura over Omkostningerne ved Glassets Anskaffelse, hvilke beløbe sig til 24 Spdr. 48 s. Denne Udgivtspost blev approberet.

Man besluttede at tilskrive Stifts Directionen i Bergen og at udspørge samme, om ikke det kan være tilladt, naar Ejeren af Gjerde Kirke samtykker det, at forskaffe sig den paa Kirke-Gaarden værende, af Provst Reinertsen omhandlede Runestene, og at lade denne medbringe til Musæet samt i andre Tilfælde, saaledes at forskaffe sig Ting, der findes i eller ved Kirkene, og ikke henhøre til disses Inventarier?

Det blev ogsaa vedtaget, at indkjøbe en Favn Brænde til Salens Opvarmelse i Vinter.

Christie Neumann A. Konow Sagen Bull G. H. Monrad L. Forvald.

Aar 1826 d: 21de Martii vare Directionens Medlemmer forsamlede i Musæets Locale. Stiftamtmand Christie fremlagde 3 siden seneste Møde tilbagekomne, Subskriptions-Lister, der havde været udleverede til Foged Kastrup, Kjøbmand F. Frøyseth og Snedkermester G. Armauer. Paa disse Lister findes tegnede 6 Medlemmer og endel Gaver. Listerne afleveredes til Hr. Konsul Konow; Gaverne bleve paa sædvanlig maade at publicere. Dernæst blev fremlagt følgende Breve:

a.) et fra Provst Jalles til Torvestad, Dateret 12te Dec: f: A: hvorved han fremsender et Penge-Repræsentativ af 1713, et Bæger i form af et mopse Hoved, og en udstoppet Skildpadde.

b. et fra Karen Rebekke Fisker, som skjænker Musæet Wedels Samling af Danske Kjæmpeviser, Paradises Urtegaard, og 8 Sølv-Mynter.

c. et fra Kancellieraad og Sorenskriver Irgens i Sogn, Dat: 10de Jan: 1826, tilligemed fortegnelse over endel Oldsager, som han har skjænket Musæet og nu tilstiller samme.

De i bemeldte Skrivelser nævnte Gaver ere allerede forhen offentlig anmeldte. Brevene bliver derfor blot at henlægge.

d. et fra Bergens Stifts Direction, dat 9de Febr: 1826 ang: at den Fastingske naturalie-Samling, i følge Kgl. Resolution af 11te Januar næstforehnen, skal overgives Directionen for det bergenske Museum til Varetægt og Forvaltning overensstemmende med Testamentet. Hvorfor Stifts Directionen beder, at hiin Samling maatte modtages efter den Specification, Lærerne ved Bethlehems Skole forfatter.

e. et fra Hr. Biskop Neumann, dateret 8de Martii 1826, om at den Fastingske-Naturalie-Samling bestaaer af:

en Samling store og smaa Konchylier

2 Petrefacter,

en Bjerg-Krystal

2 Søetræer,

circa 100 tørrede Planter i Karduspapir, og

3 bundter do,

men at Petrefacterne og Søetræerne mangle. En gjenpart af Fastings Testament findes vedlagt. Stiftamtmand Christie meldte i Anledning af Brevene Litr: d og e, at han havde beseet den saa kaldte Fastingske Naturalie-Samling, men at denne i det højeste af 12 a 16 for det meste bedærvede Stykker bestaaende, Samling er saa aldeles ubetydelig, at den ej kan være Musæet til ringeste Gavn. Man besluttede imidlertid, at lade afhente de faa Ting, hvoraf den Fastingske Samling bestaaer, da en Kgl. Resol: har tillagt Musæet samme.

Videre androg Stiftamtmand Christie, at han for Musæets Regning, havde indkjøbt følgende Antiquiteter:

1. en massiv Guldring, vægtig [ek: mellomrom], og inden forsynt med inskription, Jaspar, Melchior, Balthazar, for 6 Spdr. Denne ring er ved Mudder-Maskinen optagen af Bergens Vog For circa 2 Aar Siden.
2. en Guldring, med et Stykke Jern, indfattet i Form af en Steen, for 5 Spdr. Denne Ring er funden i et Kapel paa Gaarden Søvde i Lyster, og siges at skulle være over 300 Aar gammel.
3. Et af Ibenholt i form av en Søe-Slange, udskaaret og med Sølvbeslag forsynet Fouteral til 2 Kridt-Tobakspiber, for 5 Spdr. Dette Stykke skal omtrent i 200 Aar have tilhørt en Familie paa Søndmør.

Directionen biefaldt aldeles beskaffelsen af forbemeldte 3 Antiquiteter for de udredte Summer.

Hr. Konsul Konow androg, at han, efter Anmodning af Directionens formand havde anskaffet eendeel for Musæet nødvendige Inventarier, saasom Blækhorn, Sandhus, Papir-Sag, Lineal, Papir og Penne en Hammer, en Knibetang, et Vaske-Fad og et et Par Haandklæder, et Forraad af Spiritus, til Fiskes Konservation, endel Vox og Terpentin, til Insecters Opbevarelse, m: m: , hvilke Ting havde kostet tilsammen 17 Spdr: 100 s:, og at han endvidere havde bestilt 6 Pap

Rullegardiner til den store Sal, og et Dousin Stole. Bemeldte Udgivtsposter bleve af Directionen approberede.

Endeligen tilkiendegav Stiftamtmand Christie, at de Musæet tilhørende Sager nu vare bleven ordnede og opstillede, Mynt-Samlingen blot ved Hr. Sproglærer Forwalds Omsorg, Mineralierne fornemmeligen ved Hr. Apotheker Monrads og tildels ved Hr. Apotheker Bulls hjælp, Vaabnerne ved Hr. Overlærer Sagens biestand, og de øvrige Ting ved hjælp af Opsynsmanden hr. Hallager. Han henstillede nu til Dher: Med-Directeurer, om Sagerne kunde beroe i den Orden, hvori de vare opsatte, og om ikke en offentlig udstilling, snart burde skee? Han foreviste derhos de af ham forfattede Fortegnelser over Mineralierne, Kunst-Sagerne og Oldsagerne, overladende til Æhre: Med-Directeurer, om den lagte Plan kan biefaldes og følges.

Man besluttede, at lade Musæet aabne først for Interessenterne og dem, der have gjort Gaver til Indretningen Onsdagen d: 29de og Torsdagen den 30te d: M:, om Formiddagen fra Kl: 10 til 12 og om Eftermiddagen fra kl: 2 til 5. Om der siden kan skee Udstilling for Andre, vil nærmere blive at bestemme. Avertissement om bemeldte Udstilling for Interessenterne indføre i næste Løverdags og Tirsdags Aviser.

Foruden de oventil anførte Inventarier skal der endvidere anskaffes 2 Birketræs Bord, som kunne sættes sammen og bruges ved Directionens Møder. Hvad de forfærdigede Kataloger angaaer, da biefaldt Directionen Planen, og ønskede at de maatte fortsættes efter denne.

Endelig besluttede man at anvende indtil 15 Sp. af Musæets Cassa til Indkjøb af et af Landskabsmaler Lehmann nyeligen forfærdiget historisk Malerie, forestillende en Scene af Frithiofs historie. Den øvrige Sum af hvad Maleriet koster maae tilvejebringes ved frivillige Gaver dertil. Videre fandtes ikke denne Gang at gjøre.

Christie Neumann A Konow Sagen Bull Monrad L. Forvald.

Lørdagen d: 29de April 1826 holdtes Directions-Møde paa Musæets Sal. Formanden fremlagde:

1. 3de Subskriptions Lister, en der havde circuleret i Trondhjem og hvorpaa var tegnet 4 Medlemmer, af hvilke een havde givet 25 Sp: en Gang for alle, og de 3 øvrige lovet Kontigent hver 2 Spdr aarlig, samt en, der havde circuleret i Stavanger og hvorpaa var tegnet een Interessent der har lovet 3 Spdr: aarlig som Kontigent, en i Nordhordehns Prostie, paategnet af 4 Subskribenter. Disse Lister bleve Hr. Konsul Konow udleverede.
2. Bergens Stifts Directions Skrivelse af 30te Martii, hvori meldes, at aldeles intet vides at erindre mod at den Gjerdeske Runesten, med Kirke-Ejeres Samtykke, tages i besiddelse af Musæet, for at opbevares og at Musæet i lignende Tilfælde, med Kirke Ejeres Samtykke forskafter sig en eller anden Antiquitet der maaatte findes i eller ved Kirkerne og ikke i Kirestolen er anført blandt Kirkernes-Inventarier
3. Korpslæge Wisbechs Skrivelse af 20de Martii, hvorved han skjænker Musæet et herbarium virum, bestaaende af circa 900 Planter.

No 2 og 3 opbevares blandt Musæets øvrige Papirer. I Anledning af No 2 havde Directionen, efter Formandens Proposition, under 3de April tilskrevet Provst Reinertsen i Etne, om at erhverve Gjerde Kirke Ejeres Samtykke til at Musæet erhoder den Gjerdeske Runesten, og i saa Fald at besørge den indsendt til Bergen, forsigtigen indpakket. Til Svar herpaa var indløbet

4. Provst Reinertsens Brev, af 10de April, hvorved han fremsender Kirke-Ejernes skriftlige Declaration, af 9de s: M:, om at bemeldte Runesten, uden Godtgjørelse, overlades Musæet til frie Raadighed, og hvori han lover at besørge Stenen indsendt til Bergen.

Formanden meldte, at han, ligeledes i Anledning af Stifts Directionens Resolution, No 2, havde henvendt sig til Inspectionen for Enke Fattighuset i Bergen om at erholde til Musæet et, bemeldte Stiftelse tilhørende Messing Bækken der er at forhen værende Døbefad, hvorpå findes en usædvanlig Inskription. I denne Anledning var indløben

5. Enkefattighusets Inspections Skrivelse, af 7de d: M:, hvori communiceres Stifts Directionens Resol: af 6te s: M:, om at bemeldte mæssing-Fad kan udleveres Musæets Direction, imod et andet og lige saa godt Mæssing-Fad. Man besluttede derfor at bestille, for Musæets Regning, et nyt Mæssingfad, af lige størrelse, med Inskription: Enke-Fattighuset i Bergen 1826, og at tilbytte sig hint Messing-Fad, mod dette. Videre blev fremlagt:
6. Proprietair J. A. Greves Skrivelse, af 15de d: M:, hvori han tilbyder Musæet til købs sin store Samling af Konchylier, Mineralier, Fossilier, udstoppede, tørrede og i Spiritus bevarede Dyr, Fugle og Fisker, ligeledes Antiquiteter, Mynter og Medailler, samt Kabinet-Stykker i Gips, for den Sum 5000 Spdr:, imod Betaling i visse Terminer, under fuldkommen Sikkerhed for Kapital og Renter.

Man besluttede at svare Proprietair Greve, at saa gjerne man end kunde ønske at see Musæets Samlinger forøgede med hans kostbare Samling, seer man sig dog ej i stand til at indlade sig paa at købe samme af Mangel paa Midler til at betale Kjøbesummen, eller stille Sikkerhed for, ja endog blot at erlægge Renter af samme.

Formanden anmeldte følgende Poster

- a. at Sognepræst Hertzberg til Quindherred sidstleden Vinter havde indsendt et Exemplar af Eigils og Asmunds Saga /: uden Titelblad:/ formodentligen oversat i Bergen, hvilken sjeldne Bog Hr. Hertzberg havde faaet til Musæet hos en Bonde, imod at love denne et Exemplar af det nye Testamente; og at Formanden havde købt det sidste for 72 s:, og sendt det til Hr. Hertzberg. Hvilket Directionen nu approberede. Hr. Hertzberg havde ved samme Lejlighed, ønsket at faae Afskrift af bemeldte Saga, hvilken Afskrift man nu vedtog at skaffe ham for Musæets Regning, i betragtning af de mange Sager, hvormed han havde forsynet Musæet. En Afskrift er allerede foranstaltet, og den koster intet, da en af den lærde Skoles Disiple, Berg, har skrevet den gratis.
- b. At der, til det i sidste Møde omhandlede Oliemalerie af Lehmann, var subskriberet og indsamlet 18 Spdr, efter en Liste, som nu blev fremlagt, og at Stykket derefter var købt for 30 Spdr:, hvortil 12 Spdr: var udlagte af Musæets Kasse.

c. At Maler Lehmann havde restaureret og overstrøget med færg 7 af de til Musæet givne Oliemalerier, samt at han derfor havde faaet udbetalt 6 Spdr.

d. at Bogbinder Beyer, for at indbinde og eftersee adskillige Musæet skjænkede Bøger, forfærdige 5 nye Protocoller, og 300 Stk: Pap-Æsker til Mineraliers Opstilling, m: m:, havde faaet udbetalt. Udgivtsposterne c og d: bleve nu af Directionen approberede.

e. At de indkomne Sager, nu ere saaledes forøgede, at det vil blive fornødent at anskaffe en nye Pult, omtrent af lige Størrelse, som den forhen anskaffede. Man besluttede, at lade bestille 5 særskilte Pulte, hver af samme Størrelse som de enkelte Afdelinger i den nu havende, men saaledes indrettede, at de kunne stilles ved Siden af hinanden, enten alle eller nogle af dem, eller og staae særskilte hver for sig, alt eftersom Nødvendigheden og Localet fordrer det, samt at man skulde see til at faae disse færdige og malede snarest mueligt.

f. At en Kasse til Insecters Opbevarning, var anskaffet for 1 Spdr., og, til et Forsøg, en Kasse til Fugles Opstilling, for 12 s: : Disse Udgifter bleve approberede.

g. At Snedker Bøe, af Yndest for Musæet, havde tilbudt sig, at gjøre 12 Kasser til Fugles Opstilling, hver for 24 s: og at dette hans Tilbud foreløbigt var antaget; hvilket man biefaldt.

Til underretning i Eftertiden anmærkes nu i Protocollen, at der foruden den i sidste Møde besluttede Udstilling for Musæets Velyndere, efter senere Vedtagelse af Directionen, havde været nok en saadan Udstilling Torsdagen d: 20de d: M:, om formiddagen fra Kl. 9–12 og om Eftermiddagen fra Kl: 2–5, paa hvilken Tid en talrig Forsamling af Velyndere have været tilstede.

Da Stiftamtmand Christie agtede i næste maaned at gjøre en Tour til Kjøbenhavn, overdrog Directionen til ham, ved forekommende Lejlighed sammesteds, at indkjøbe for Musæet nyttige Antiqvariske Bøger, og ligeleedes forekommende Antqviteter eller Sjeldenheder, til hvilken Ende man vilde stille 100 Spdr: til hans Disposition – hvortil Hr. Konsul Konow tilbød sig, om behøves at gjøre Forskud. Ligesaa overdrog man til Hr. Apotheker Monrad, som agter at rejse til Hamburg, at bestille eller anskaffe, for Musæets Regning nogle Dousin mindre og større Glas, tjenlige til Fiskes og Insecters Opbevarelse i Spiritus.

Hr Biskop Neumann tilbød sig, paa sin forestaaende Visitats Resje at undersøge, hvorvidt en eller anden sjelden Antiqvitet matte være at erholde for Penge, at søge at faae den ringeste Pris at vide, og, ved Tilbagekomsten, at underrette Directionen derom, hvilket Tilbud med Erkjendtlighed blev modtaget.

Formanden anmeldte videre:

h, at han havde formaaet bogtrykker Dahl til at love, at han, uden Godtgjørelse, vilde levere Musæet et Exemplar af alle de Smaasager, som herefter bliver trykte i hans Officie.

i, at den ved Hr. Apotheker Bull i Circulation satte Subskriptions Liste var tilbagekommen med Paategning af 10 Subskribenter. Denne Liste, som ogsaa nu fremlagdes, blev overleveret Hr. Konsul Konow.

Efter Formandens Proposition vedtog man, at tilskrive Oldermændene for Guldsmed-Lauget i Bergen, ang: at anmode Laugsmesterne om, at være opmærksomme paa Antiqviteter, saasom:

Ringe, Smykker, Krucifixer, Mynter eller Andet, som de erholde til Kjøbs, og ikke at omsmelte disse førend de have tilbudet Musæet samme til Kjøbs, da Musæet forsaavidt det maatte ønske at blive ejer af deslige Sager, med Fornøjelse vil betale saameget for samme over deres egentlige Værdie, at Overladelsen til Musæet skal blive fordelagtigere for Ejeren, end Sagernes Omsmeltniing.

Christie Neumann A. Konow Sagen Bull

Aar 1826 d: 16de Septbr: vare undertegnede Directører samlede i Musæet. Allerede den 27de juli var en Anmeldelse udgaaet fra Directionen og i Adresseavisen indført om hvad der siden 12te Juni var skienket til Musæets Samling, og hvoraf Afskrift findes i Kopibogen. Man enedes nu om, atter at lade indrykke i Aviserne en Fortegnelse over hvad der siden 27de Juli, var i Løbet af August maaned, indkommet; hvornæst Biskop Neumann forbeholdt sig ved næste Møde at give en fuldstændig Indberetning til Directionen, dels om hvad han paa sin Reise i Stiftet denne Sommer havde erholdt til Musæet, dels om hvad der siden hans Hiemkomst var til ham indleveret for sammesteds at opbevares. Biskopen indleverede til Musæets Bibliothek sine Bemærkninger paa en Reise i Søndmør og Nordfjord 1824. Directionen bemærkede med ligesaa megen Fornøielse, som Taalmodighed, at en hel Deel Malerier vare indleverede til Musæet ved Hr. Professor Dahls Omsorg, hvilke han tildels ved Hr. Reusch's hjælp havde restaureret.

Neumann A. Konow Sagen

Aar 1826 d: 1ste November holdtes Directions-Møde i Musæet. Hr. Biskop Neumann fremlagde den i sidstde Møde omhandlede fulstændige Indberetning, af 18de Septbr: sidstleden, angaaende adskillige deels ved ham indsamlede deels til ham indsendte Gaver til Musæet, og ligeledes de til Indberetningen hørende 15 Bielage. Han afleverede derhos de i samme Indberetning specificerede Oldsager etc.; nemlig:

a /: Indberetningen No 2:/ en catholsk Processions Stav given af Løyt: Daae til Maaren.

b /: No 5:/ et Krusifix af Elfenben, foræret af Jomfrue Normann

c /: No 6 :/ et gammelt Sværd

et do Spyd,

en Graveriing af Jern

et Kastespyd

en Metal-Søjle, i tu brukken

en zirlig forgyldt Knap som til et Sværdfæste,

alt givet af Provst O. Daae, til Hafsloe.

d. /: No 7 :/ et Ibenholz Krucifix, med Christusbillede af Metal, og en historisk Medaille i Sølv, givet af Provstinde Wingaard, som ikke ønsker at nævnes offentligen.

e. /: No 8 :/ en Slyngesten af Qvarts, foræret af Sognepræst Rennord til Holmedal.

f. /: No 9 :/ et Petrefical, fra samme giver.

g. /: No 10 :/ en Stridsøxe og en Hellebard, given af Sognepræst Fris til Førde.

h. /: No 11 :/ En Øxe, given af Sorenskriver Landmark i Søndfjord.

i /: No 12 :/ 6 Stk: Pergaments-breve, eet fra Pastor Fris, eet fra Capt: Burggraf, et fra Student Hans Daae, og 3 fra bonden Ole Gjerager paa Voss.

k /: No 13 :/ en Sølvmynt fra Provst Dahl i Eivindvig.

2 do fra Kancelliraad og Sorenskr: Irgens i Sogn.

3 do fra Kapitain Daae, til Maaren.

5 do fra Student Hans Daae

en Kobbermynt fra Provst Rennord

2 Sølvmynter fra Pastor Fris i Førde

38 Stk: Sølvmynter, som ere udsøgte af den Pung, Sorenskriver Landmark har givet Musæet Ret at tage saamange ud af som det maatte savne.

10 gamle Smaamynter af Sølv og 10 Bracteater, givne af Sognepræst Daae i Leirdal.

46 gamle Sølvmynter og 114 Bracteater indkjøbt for Musæet af Hr. Biskop Neumann.

l. /: No 15 b og c :/ en Messing-Kjedel, og Stænger og Mundbid af et Bidsel, given af Sognepræst Aabel til Sogndal.

m. /: No 17 :/ Samling af Breve ang: Inquisitionen i Spanien, Love og Forordninger udstedte af Cortes 1810–1813, 4 vol: Beretning af E san Miguel om Opstanden paa Leon 1820, 6 gamle Mynter, hvoraf 5 rommerske og en phænicisk; alt givet af Oberstlieutenant Voitel i Barcellona.

n. /: No 18 :/ 2 Skrivelser og en Casse fra Proprietair Greve til Aastvedt, som skjænker Musæet de i Kassen indlagte Sager, nemlig:

110 Stk. Konchylier,

60 – Skaller eller Skjæl,

35 – Mineralier og Petrefacter,

23 – smaa Sølvmynter

en do af Kobber

et drevet Sølvarbejde af Giverens Fader

10 forskellige Tegniner af do.

en udstoppet leguan

I den ene af bemeldte Skrivelser yttres Proprietair Greve det Ønske, at han maatte erholde et Par bracteater af de Doubletter, Musæet ejer.

o. /: No 19 :/ en liten Krystal, et Par Naaler, nogle Glasperler, m: m:, som blev fundet paa Tønjums Kirkes Tomt.

p. /: No 20 :/ fra en Ubenævnt:

en romersk kobbermynt, en Nero,

en liten Steen, fra Herculaneum

endel Mosaik-Stene fra Pompeji.

Et Stykke Steen fra Diana Tempel i Neapel

et Stykke svovelagtig Sten fra Puzzoli.

Med Biskop Neumanns Indberetning følger endvidere

aa. /: No 8 :/ Kopie af indskriften paa eet Døbefad i Dale Kirke.

bb. /: No 13 :/ Kopie af en Indskription paa en Klokke i Hafsloe Kirke.

cc /: No 20 :/ Afskrift af et Brev fra Oberstlieutenant Holck ang: 3 mærkelige Bautastene paa Wilnæs.

dd /: No 2 :/ endel bemærkninger af Provst Dahl, ang: adskillige Mærkværdigheder i samtlige Kirker i Yttre Sogn.

Endelig indeholder Hr. Biskop Neumanns Indberetning endel interessante Noticer ang: Oldsager, som han har funden Lejlighed at beseje paa sin Visitats Reise i dette Aars Sommer; og til disse hører

ee. /: No 19 :/ en med Blyant tegnet Afbildning af nogle paa Leervaagnæsset, i Askevolds Præstegjeld, i Steen indhugne Figurer, som synes at skulle betegne Roefartøyer.

Biskop Neumann fremlagde til Slutning en Optegnelse over Udgivter til Beløb 3 Spdr: 80 s., som han har havt ved Erhvervelsen eller Indsendelsen af nogle blandt de anmeldte Sager.

I Anledning af Hr. Biskoppens Indberetning fattede Directionen følgende Beslutninger:

1. at takke Oberstlieutenant Voitel og Proprietair Greve for de gjorte Gaver, samt at give Greve haab om at faae et Par Doubletter af Bracteater naar man først har faaet dem bestemte og ordnede.
2. At takke Professor Dahl for hans Nidkjerhed i at samle og hans Ulejlighed med at restaurere Malerier for Musæet.
3. At lade de gjorte Gaver offentligen anmelde, forsaavidt dette ikke allerede er skeet.
4. At udbetale biskop Neumann af Musæets Kasse de af ham udlagte 3 Spdr: 80 Skil: . –
5. At lade Kopierne aa, bb, og ee henlegge blandt Musæets Tegninger.

I Anledning af hvad der i Indberetningen, under No 1 i Ilden Afdeling, er yttret ang: den Stryenske Altertavle anmodede man Hr. Biskop Neumann om at tilskrive Kapitain Lund, for at bevirke den belovede Kopie af Altertavlen gjort færdig til Foraaret, da den dog ikke nu formedelst Aarstiden, bør indsendes – og at gjøre ham opmærksom paa Rigtigheden af, at Altertavlen conserveres veel og ikke udsætter for Fugtighed eller stærk Varme.

Christie Neumann. A. Konow Sagen.

Aar 1826 d: 4de Novbr vare undertegnede Directionens Medlemmer forsamlede i Musæets Locale. I dette Møde blev fremlagt følgende Documenter:

1. Brev, af 11te Julii sidstleden, til Directionen fra Sognepræst Olsen til Storøen, ledsaget af nogle Bene af Mennesker, og nogle Mursteene, funden blandt Halsnø Klosters Ruiner.
2. do, af 28de Septbr: sidstleden, til Overlærer Sagen fra Proprietair Kahrs til Qualvog, hvorved fremsendes:

8 forskellige Søe-Træer,

en Deel Fugleæg

et Skade rede, med Æg

et Kragerede, med 3 do,

en Søe Frøe

et i en Haakjærring funden Been af en anden Fisk

en Borke-Brosme

3. do, af 25e Junii sidstleden, til Stiftamtmand Christie fra Sognepræst Jessen til Ørskoug, som fremsende de 3 af ham forhen til Musæet skjenkede Flinte-Redskaber, hvilke ere: et Spyd eller Spyds-Od, en Piil, og et Redskab af ubekjendt Bestemmelse
4. Liste over 37 Stk: udstoppede Islandske Fugle, som Grosserer C. Knudton i Kjøbenhavn har skjenket Musæet, og som i afvigte Sommer ere modtagne. Det anmærkes her, at bemeldte Fugle, ved Modtagelsen, vare aller mere eller mindre beskadigede, da Kassen hvori de laae, havde været aabnet i Fyen, – hvorhen Skibet, som bragte dem, først var gaaet fra Kjøbenhavn – og at altsaa kan faa af bemeldte, ellers vel behandlede, Fugle kunne benyttes til Opstilling.
5. Brev fra militair Chirurg Schübeler, i Kjøbenhavn, ledsaget af en Fortegnelse, i følge hvilken han skjenker Musæet:

2 Aborter i Spiritus

Professor Galls Bog, ang: Læren om Sjæle-Organerne, og et Hoved, hvorpaa dette findes angivet.

et Signet, af Lava, hvori er stukket en Øxe,

et paa Kobber emaillet Stykke,

et Vaterpass af Messing fra Aaret 1596,

en Medaille forestillende et Søe-Slag, hvori admiral Tromp vandt Sejer

2 Flinteredskabe, det ene en sleben Kile, og det andet en raahuggen do, begge fundne i en Gravhøj paa Holkenhavn i Fyen.

et Sølv-Hjerte, med Kjøde, som skal være funden i Jorden i Jylland

et Oliemalerie, af Benedetto Montagne,

et do, af Brill, men Figurene paa samme af Bröghild. Det forestiller Abraham, som offerer Isaach.

Man besluttede, at anmelde disse Gaver offentligen, for saavidt dette ej forhen var skeet, og at tilskrive Chirurg Schübeler samt takke ham for de af ham indsendte Gaver, Stiftamtmand Christie androg følgende Sager:

A. at de 2 norske Stridsøxer, som Etatsraad Weinrich i Kjøbenhavn havde skjenket Musæet, ere hidsendte i afvigte Sommer og allerede indlemmede i Musæets Samling.

B. at han, ved sin Broder Kapitain af Søe-Etaten H: C: Christie, som i afvigte Sommer har gjort en Rejse til Findmarken, har faaet indsamlet for Musæet endel Gaver, nemlig:

fra Tolder Meyer i Tromsøe, en antik Armbøste, med Staalbue og Tilbehør.

fra J. Hjorth, i Tromsøe, en Samling af Almanakker fra Aar 1759 til 1799,

fra Hans Andreas Gjæver, 9 Stk: Sølvmynter, og

fra Sorenskriver Nielsen, i Senjen og Tromsøe, en gammel Sølvmynt.

Hvilke Gaver allerede ere hidsendte, modtagne og i Musæets Samling indlemmede.

C: At han, under sit Ophold i Kjøbenhavn i afvigte Sommer, havde været heldig nok til at modtage følgende Gaver til Musæet:

fra Professor Sibbern, en antik, zirligen tilhuggen, Flintekniv.

fra Etatsraad Weinrich,

en sleben Flintekile, funden i en Begravelses Høj ved Grenaae,

et paa Møen fundet Messing Sigel, med Inskription Sig: Tidemanni longi

Aftryk af inskriptionen paa den Ringsledske Tavle,

Testamentum Magni Regis Norvegiæ conscriptum 1277, udgivet i Khavn 1719,

et antik Malerie, i forgyldt Ramme.

fra Etatsraad Thorkelin:

et Manuskript af Etatsraad Martfeldt, ang. Kornhandelen, med adskillige Bielage,

endel Bøger, 32 Bind; over hvilke speciel Fortegnelse nu blev fremlagt.

fra Kancellieraad Thomsen:

2 rommerske Mynter,

Afstøbning i Jern af en Guld-Armring funde i Nimpsch i Schlesien

fra Bank-Assistent Alberts

19 Stk Aftryk af meget sjeldne danske og norske Mynter, med hoslagte Forklaringer

10 Stk. Forskjellige Mynter af de danske konger Svend Estridsen, Waldemarerne, Knud den 6te og Christopher den 1ste,

22 Stk uvisse danske Mynter,

10 Stk forskellige Bracteater,

14 Stk Mynter af Erich af Pomern,

4 do do af Christopher af Bayern,

14 Stk forskellige danske Mynter,

25 Stk: forskellige holstenske og Oldenburgske Mynter

en Myntbog, hvori 36 Tabeller, med 216 Kobbere,

en gammel Kopiebog, med Pergaments Blade, formodentlige fra Frider: III's Tid,

3 stukne Kobberplader, den ene over over Ruiner af det gamle Dannevirke

Afstøbning af en Idol, /: en sadlet Hest :/,

do — — — — — do /: en siddende Mands Figur / hvis Original findes i Musæet i Kbhavn /:
Anitqv: Anm: 3die B. 2 Hæfte S: 363 LXV. :/ og Catalogus numorum veterum quos. olim
possidebat N. Abildgaard

Giverens egenhændige Fortegnelse over disse Sager blev tillige fremlagt.

fra Provst Hans Engelhart, Sognepræst til Carise:

en Thorig ufuldkommen tildannet af Flint-Æmne til en Tordenkile, ----

en Tordenkile, af Flint

en huul-Mejsel af Flint

et lidet tresidet, buet og spids Instrument af Flint

5 stk Petrefacter,

et Fossil fra Christiansands Stift

fra Secretair Widerøe:

2 Pergamentbreve

2 smaa Flintkiler

Pistorius's Anleitung zum Ausstopfen der Vögel und Saugthiere

endel Konchylier og Mineralier, m: m: —

fra Secretair Devegge:

en liden spiral Guldring, funden paa Bornholm

incendium Bergis Novic.. austore A. J. de Fine

fra Professor Reinhardt, 2 Karaibiske Steen-Intrumenter, funden i Jorden paa St: Croix.

D. At han under sit Ophold i Christiania i Septbr Maaned sidstleden, havde modtaget følgende Gaver til Musæet:

fra Grosserer N. Andresen, en stor Sølv-Medaille,

fra Stats-Secretair S: Platou:

7 Stk antike Mynter, opgravne af Jorden i Opsloe,

4 Stk: andre Mynter, fundne sammesteds.

fra en Ubenævnt, en gl: engelsk Sølvmynt.

fra Professor Esmark:

6 Stk Petrefacter, og

2 do Mineralier

Stiftamtmand Christie indleverede samtlige forbemeldte, under Litr: C og D: nævnte, Sager; og han anmærkede, at han, paa Musæets vegne, har givet Bank-Assistent Albert, der har ydet de paa foranstaaende Side opregnede sjelne Mynter og Mynt-Aftryk, haab om Adgang til at faae nogle Doubletter af de Bracteater, som ere fundne i Tønjum Kirkes Ruiner, hvilket Directionen gav sit Biefald.

Gaverne, anførte under Litr: B, C og D: bliver efterhaanden at bekjendtgjøre i Aviserne. –

Stiftamtmand Christe androg videre, at han, paa sin Rejse gennem Leirdal, havde gjort Forsøg paa at formaae Gaardbruger Peder Hjermann, af Gaarden Stønjum, til at aflevere de af denne til Musæet givne Sager – hvilke allerede flere Gange forgjæves ere blevne Giveren affordrede –men at Forsøget ej ganske lykkedes.. En Hellebard, som nu blev fremlagt, var alt hvad Hjermann afleverede. De øvrige Sager paastod han, athan ej kunde finde; men han lovede at indsende dem, om de engang skulde findes. Stiftamtmand Christie tilskrev imidlertid paa Leidral Sorenskriver Irgens om paa nye at drive paa Udleverelsen især af det mærkelige Sværd P. Hjermann har lovet Musæet.

Videre blev fremlagt som

No 6. et Brev, af 1ste d: M:, fra Konsul Fridrich Meltzer, hvorved han skjænker Musæet 4 Stk: Olie-Malerier, med Rammer. Disse Stykker bleve nu af Formanden, til hvem de vare indsendte, afgivne. De blive senere at anmelde blandt Gaverne.

Opsynsmanden, Hr. Hallager, indleverede en Liste over Bøger, som han havde kjøbt paa Professor Arentz's Bog-Auction, tilbydende Musæet Ret til at udtage og, for Auctions-Priserne, at beholde saamange blandt de kjøbte Bøger, som det maatte ønske at eje. – Man vedtog at beholde samtlige bemeldte Bøger for Auctions Prisen, og at udbetale Hr. Hallager Beløbet med 7 Spdr 1 s. Fortengelse over Bøgerne vedlægges.

Directionen besluttede at tilskrive Grosserer C: Knudtzon og Bank-Assistent Alberts i Kjøbenhavn, samt at takke dem for de gjorte betydelige Gaver, anførte inden Litr: C: og No 4.

Fra Kapitaen Geelmuyden blev fremlagt Regning over udgifter, 16 Spdr: 74 s, ved Indrykkelserne i Bergens Adresse-Avis af samtlige, siden Musæets Oprettelse i bemeldte Avis indførte, Avertissements og Bekjendtgjørelser. Regningens beløb, 16 Spdr: 74 s bliver at udbetale af Musæets Kasse.

De Glasser, som Apotheker Monrad i Mødet d: 29de April sidstleden blev anmodet om at anskaffe i Hamborg, til Opbevarelse af Fiske og Insecter i Spiritus, vare nu ankomne. Hr. Consul Konow fremviste factura, hvorefter de, foruden Told og Fragt, koste 35 Mk 14 s. Hamb: Bco. Det anmærkes dog, at der i denne Sum er indbefattet Beløbet af hvad 58 Stk: Glas-Øjne til Fugle koste, hvilke Øjne Apotheker Monrad havde indkjøbt efter Formandens Anmodning. Hr. Hallager anmeldte, at han, til Rullegardin Snorer for Musæet og til Spiritus, hvori en sjelden Fisk er bleven opbevaret, har udlagt 1 Spdr:, hvilken bliver at refundere ham af Musæets Kasse. Man besluttede at inbyde Kapitaen Niels Astrup Dahl til at indtræde som Medlem af Directionen i afdøde Sproglærer Forvalds Sted.

Christie Neumann A. Konow Sagen

Aar 1826 d: 11te Novbr: vare undertegnede Directionens Medlemmer forsamlede i Musæets Locale. Hr. Kapitaen Niels A: Dahl, som ifølge Directionens beslutning i seneste Møde, af Formanden var indbudet til at indgaae som Medlem af Directionen, tar nu sæde i Samme.

Biskop Neumann afleverede en Lerurne og et usædvanlig stort Menneskebeen, begge fundne i en af Helle-Kisterne i den skønne, for flere Aar siden udgravne kjæmpehøj paa Houge i Wosse Forgrøderie. Disse Ting havde constitueret Lehnsmand Anders Winje tilstillet Biskoppen, for at indleveres i Musæet, uden at de dog endnu skulde ansees som dettes Ejendom, da Eyerne ikke havde fast bestemt sig til at afhænde dem. Man vedtog derfor at modtage de bemeldte 2 Sager for det første in deposito.

Stiftamtmand Christie androg, at han, i følge Directionens Bemyndigelse i Mødet d. 29de April sidstleden, i Kjøbenhavn havde indkjøbt for Musæet endel antiqvariske og Historiske samt nogle andre Værker, og ligeledes nogle andre, for Indretningen ønskelige Sager. Han fremlagde derhos Fortegnelse over samtlige bemeldte, af ham indkjøbte Ting, hvilke tilsammen koste 199 danske Rigsbankdaler, 4 s.

I henseende til de 9 sidste, paa Fortegnelsen anførte, Poster bemærkede han:

- at de 84 Kopier af Tegninger, henhørende til Schønings Rejse, formentligen vilde blive Musæet dobbelt interessante, dersom det, ved Lejlighed, vilde søge at forskaffe sig Kopie af Schønings i det Kgl: Bibliothek i Kjøbenhavn værende, Manuskript.
- at den saa kaldte bergens Kapitels Skindbog, hvoraf en Kopie er tilvejebragt, har en egenhændig Paategning af Biskop Paasche. Facsimile af denne Paategning findes vedlagt.
- At de Bergenhusiske Pergamentsbreve, som specificeris i den af ham anskaffede Fortegnelse, findes i Rigs-Archivet i Christiania: at han har faaet dem til laaans defra, og at han skal meddele Musæet Kopier af de blandt disse som han maatte finde at være af noen særdeles Interesse for samme.

- At de sædvanlige Knappenaale ere utjenlige til Insecters Opstilling, og at han derfor havde anskaffet særskilt dertil indrettede Naale.
- At Apotheker Monrad har skjænket Musæet det Aftryk af Thorvaldsens Billede, hvilket er bleven foranstaltet indfattet i Guld. Qvittering for Indfatnings Omkostningern, 3 Rdr: 32 s: danske fremlagdes nu.
- at han havde ladet sig undervise i at forfærdige Aftryk af Mynter, til Brug for Mynt-Kabinetter, og at han, til Afbenyttelse i sadanne Tilfælde, havde indkjøbt det paa Fortegnelsen anførte Folium. Da dette imidlertid ikke er fint nok til de mindste Mynter, havde han anmodet Apotheker Monrad om, i Hamborg, at indkjæbe noget tyndere Folium, hvilket senere er blevene hidsendt, og nu fremlagdes. Nyttens for Musæet af at faae enkelte Aftryk af dels sjeldne Mynter gjorde er formentligen den, at det deels kan forskaffe sig Oplysninger om saadanne Mynter, deels mod Aftrykkene, faa sig andre sjeldne Mynter tilbyttede.
- At han ikke kunde erholde Oplysning om, paa hvad Sted den købte Flintekile er funden.

Samtlige, paa bemeldte Fortegnelse anførte Bøger m: m:, bleve af Stiftamtmand Christie fremleverede. Han androg derhos, at han, foruden de bemeldte Bøger havde ladet forskrive Schrøters Fiderico Franciscum, eller Afbildninger i Stentryk af Oldsager i det hertugelige Musæum i Rostock, og at han alle rede havde faaet hidsendt de indkomne 3 Hæfter bestaaende af 18 Plader in folio, hvilke han nu fremleverede. Disse 3 Hæfter, og Prænumeration paa 4de Hæfte, koste, ifølge Hofboghandler Brummers nu fremlagte Brev, af 12te f: M:, og en vedlagt Fragtregning, 22 rbd. 4 mrk 8 s: danske Rigsbankpenge, og 2 Ort norske.

Stiftamtmand Christie anmærkede, at prisen for de saaledes indkjøbte Sager, vel, især formedelst Coursens Forværrelse, overstiger de 100 Spdr:, som var satte til hans Disposition, men at han, forsaavidt Musæet ikke maatte ville have alle de bemeldte Sager, var villig til selv at beholde saamange deraf, som Musæet ikke attraaer. Directionen besluttede, i denne Anledning, at Musæet skulde beholde samtlige de bemeldte Sager, hvilke for samme ere interessante.

Videre underrettede Stiftamtmand Christie Directionen om, at han havde faaet Adgang til at gjøre sig nøje bekendt med Antiquarius Arndts Manuskripter og haandtegninger, som nu forvares i kong Friderich 6tes Haand-Bibliothek, og at han havde ladet afcopiere samtlige de af Arndts Tegninger, der vedtkom Norske Antiquiteter, samt nogle af de øvrige, der angaar svenske, danske og holstenske. Han fremviste nu samtlige bemdlte kopier, 73 i Tallet, hvoraf 63 Stk: vedkomme norske, 5 Stk: svenske, og 5 Stk danske og holstenske Antiquiteter. Ligeledes foreviste han 28 Stk: Tegninger Kopier af mærkelige norske og svenske Oldsager, hvilke Kopier han har ladet forfærdige, deels efter Kobber og Stentryk i antivariske Værker, deel efter andre Tegninger, som han har faaet til Laans i Kjøbenhavn og Christiania. Samtlige disse 101 Stk Tegninger offererede han nu til Musæet, forbeholdende sig blot, at beholde dem nogen Tid i sit Værge, for at gennemgaae dem nøiere. Naar han derefter afleverer dem til Musæet, haabede han tillige at kunne meddele samme en Fortegnelse over Kopierne, med tilføjede Oplysninger om adskillige blandt de aftegnede Gjenstande.

Ligesaa offererede han Musæet et aftryk i Papir af Rune-Inskriptionen paa den saa kaldte Suhmske Løve der nu ejes af Musæet i Kjøbenhavn.

Endvidere indleverede Formanden et Fragment af et, i en Gravhøj paa Gaarden Tandberg i Ringerige Fogderie, fundet Indsvøb, bestaaende af flere Sorter Vadmæl, Skind, Bark og

Næver, hvori adskillige, i samme Høj fundne, Oldsager; baade af Stene og Metaller, fandtes indviklede og serverede. I bemeldte Indsvøb ligge endnu nogle smaa Stumper af Metal forvarede. Dette sjeldne Stykke havde han faaet i Christiania, hvis Universitet opbevarer mange af de saaledes indsvøbte, i samme høj fundne, Oldsager. For en Papier-Æske, med Emballage, til at servere dette Stykke under Land-Transporten hertil, havde han udlagt 48 s., som man nu vedtog at erstatte ham.

Det blev besluttet at Copien af Bergens Capitels skindbog skulde besørges zirligen indbunden, at de øvrige Bøger, som ere i raae Materie, ogsaa skulde foranstaltes indbundne, samt at man skulde lade forfærdige 2 a 3 Portefeuiller, til Opbevaring af Musæets Tegninger, Kobberstykker, Stentryk, etc.

Hr. Overlærer Sagen afleverede de af Chirug Schübeler til Musæet skjænkede og i Mødet d: 4de dennes specificerede Sager, de 2 Olie-malerier undtagne.

Man autoriserede Formanden til at anskaffe for Musæets Regning de Redskaber, som behøves ved Fugles Udstopning og Opstilling, samt de fornødne Konserverations Midler saavel for Udstoppede Fugle og Fiske, som for Fiske og Insecter, der bevarer i Glasse og Spiritus.

Christie A. Konow Sagen Bull Alstrup Dahl.

Aar 1826 d: 18de November vare undertegnede Directionens Medlemmer atter forsamlede.

Biskop Neumann anmeldte, at Provst Quale nu havde indsendt den af han til Musæet skjænkede, i Biskoppens Beretning af 18de September sidstleden anmeldte, paa Gaarden Houge i Forthun Annex fundne, Guld-Bracteat og Metal-Kjedel hvilke 2 sjeldne Stykker bleve fremleverede og indlemmede i Samlingerne.

Fra Sorenskriver Koren i Hardanger var indleveret en ny Skrivelse af 2den dennes hvorved han skjænker Musæet et vel conditioneret Exemplar af Langebeks Scriptores rerum danicarum, 6 Vol:, hvilket Værk ogsaa fremleveredes, og derefter blev indtaget i Musæets Bogsamling.

Formanden fremlagde og oplæste Udkast til Directionens 16de og 17de Anmeldelse af indkomne Gaver til Musæet, hvilke Udkast bleve approberede.

Christie Neumann A. Konow Sagen Bull A. Dahl

Aar 1826 d: 2den Decbr: vare undertegnede Directionens Medlemmer igjen forsamlede.

Da det bliver fornødent, til Opbevaring af de Fugle, som Musæet allerede har faaet og som det herefter erholder, at opstille dem i Kasser under Glas, og Musæet ikke er forsynet med dertil brugeligt Glas, eftersom den i afvigte Aar anskaffede Qvantitet for det meste er forbrugt, henstillede Formanden til Directionen, at tage Beslutning ihenseende til Anskaffelse af nogle Kister Skilderie-Glas Han anmeldte derhos, at han, under sit Ophold i Kjøbenhavn, havde gjort Aftale med Professor Reinhardt, bestyreren af den Kgl: zoologiske Samling der paa

Stedet, om, at erholde Fugle, Fiske, Insecter, fireføddede Dyr m: m:, som kunde være interessante for Musæet imod at dette igjen afleverer andre saadanne Gjenstande til bemeldte Samling. Professor Reinhart havde allerede begyndt denne Tusk-Handel med at tilstille det Bergenske Musæum følgende Sager, nemlig 4 Pattedyr og 11 Fugle, over hvilke Professorens specificerede Fortegnelse blev fremlagt. Da disse Sager allerede ere ankomne hertil, og nogle flere Fugle ere præparerede af Formanden, anmærkede han, at det er nødvendigt at forskaffe Glas uopholdeligen, saameget mere, som de af Snedker Bøe tilbudne, i Mødet d: 29de April sidstleden anmeldte, Kasser, nu ogsaa ere afleverede.

Man besluttede, i denne Anledning, at lade indkjøbe hos en Glasmester eller Kjøbmand her i Staden saameget Glas, som behøves til de Casser, hvortil man nu har eller i Vinter kan faae Fugle eller Pattedyr, og at lade forskrive fra Christiania 2 Kister Skilderinglas; hvilket sidste Hr. Konsul Konow paatog sig.

Fra 2 Ubenævnte blev indleveret en stor Sølvmedaille og 2 Bronze-Medailler, samt fra Hr. Jan Konow til Herløe et Staal-Spænde, fundet 2 a 3 Alen dybt i Jorden sammesteds.

Christie A: Konow Alstrup Dahl

Aar 1826 d: 28de Decbr: vare undertegnede Directeurer forsamlede i Musæets Locale. Siden Directionens seneste Møde vare følgende Gaver anmeldte og indløbne.

1. fra Ole Herlousen Fladequal, i Wosse Præstegjeld:

2 Leer-Urner, der ene fyldt med Aske,

2 Hvæssestene

en Stridsøxe, med Skaft,

en Messing-Kjede, beskadiget,

nogle Glas-Perler,

en Synaal, af Kobber, og

Levninger af 2 Kaarder.

Disse Ting ere indsendte ved Foged Kastrup, hvis Brev, af 28de Novbr. desangaaende blev fremlagt. Af Brevet sees at Giveren ønsker sig en Gratification for det meget Arbejde, han har havt ved at opgrave en paa Fladequal værende Gravhøj, i hvis Midte fandtes en 7 Al: lang, 1 ½ Al. Brev og 1 ¼ Al: Høj Stenkiste, hvori de bemeldte Sager laae.

Formanden meldte, at han foreløbigen havde anmodet Fogeden om at opgive, hvor stor bemeldte Gratification, i Forhold til Arbejdet etc.; burde være.

2. fra Anders Daae, af Leirdals Præstegaard, 8 Stk gamle Mynter og Bracteater, fundne i Ruinerne af Tønjum Kirke. Herom fremlagdes hans Brev af 28de Novbr: til Biskop Neumann.
3. fra constitueret Lehnsmand Anders Winje, paa Woss, et overskaaret Pergamentsbrev. Herom vedlægges hans Skrivelse, af 2 Decbr: sidstl: til Biskop Neumann.
4. fra Vise-Konsul Wollert Konow, et stort og zirligen udarbejdet samt med Stene besat Sølv-Skrin, vejende Herom vedlægges Giverens Skrivelse, af 18de dennes, hvori han forlanger, at hans Navn ikke nævnes naar dene Gave anmeldes i Aviserne.
5. fra Provst Hertzberg i Hardanger en saa kaldet Slyngesten, funden i en Gravhøj i Odde Sogn, tillimed nogle Fragmenter af en Leer-Urne og nogle brændte Bene.
6. fra kjøbmand Ole Lind: 2 store Sølv-Mynter.
7. fra Toldcasserer Mørch: 6 Stk Færøiske Mineralier.
8. fra Organist Dahle: en Sølv-Medaille.
9. fra Bataillons Kommandeur Rulffs en Oversættelse af Bibelen i 4 Dele. Khavn: 1647.
10. fra Skibs Kapitain Poul Koren: en konstigen udskaaen nautilus.

Samtlige disse Gaver blive at anmelde i Aviserne. Directionen besluttede derhos at tilsende konsul Wollert Konow skriftlig Taksigelse for Gaven No 4 og ligeledes for den i sidste Møde anmeldte, af en Ubenævnt given, store Sølv-Medaille, hvis Giver han ogsaa er.

Hr. Apotheker Bull indleverede og skjænkede til Musæet et stort Oliemalerie, i forgyldt Ramme, forestillende Christie Opstandelse. Han foreslog derhos, at dette Stykke, om det ansaaes passende dertil, maatte gives Stryens Almue istedetfor den Altertavle, bemeldte Almue har skjænket Musæet; hvilket man aldeles Biefaldt.

Det bleve besluttet, at Musæet skulde staae aabent for Interessenterne og dem, der have gjort Gaver til samme, saavel %og% for deres Familier, d: 3die, 4de og 5te Januarii 1827, alle 3 Dage fra Kl: 10 om Formiddagen til Kl: 2 Eftermiddagen.

Christie Neumann. A. Konow. Sagen Joh. Bull Dahl

Aar 1827 d: 17de Februarii vare undertegnede Directeurer tilstede i et Møde paa Musæets Locale.

Formanden anmærkede, at den i sidste Møde berammede Udstilling havde fundet Sted, og at en stor Mængde af Interessenter og deres Familier havde været tilstede ved Udstillingen. Siden den Tid vare følgende Gaver indkomne:

1. fra Kontoirbetjent Wichers 6 smaa Sølv-Mynter.
2. – Jomfrue Lina Prah: et konstigt Uhr, Luthers Billede indfattet i en Prætension, m: m:.. Hun ønsker at være ubenævnt offentligen.
3. – Bispinde Pavels, der ligeledes vil være ubenævnt, en ostinidsk Sølvmynt.
4. – Christian Holm en liden Sølv-Medaille.
5. – Bager Dikke en af en Kocos-Nød udskaaen Pocal, med Sølv-Beslag.
6. – Factor Svend Johannesen 5 smaa Sølvmynter.
7. – Bogtrykker Dahl et Oliemalerie.

8. – Skomagersvendenes Broderskab et Velkomst-Bæger, med Aarstal 1622.
9. – Lærer Stuvitz 100 Stk indenlandske Insecter.
10. – Frantz Wolff, af Manger, en Søe-Igle og nogle Insecter i Spiritus, en Jernknap af et Sværd-Hæfte, 5 udstoppede Fugle, 5 smaa Mynter, m: m:
11. – Handelsmand Johan Armauer i Findmarken en rommersk Sølvmynt.
12. – Kjøbmand P. Kahrs, af Toftegaard, en Kobbermynt,
13. – Stiftamtsskriver Lambrechts 160 Stk Gips-Aftryk af Medailler og Gemmer

Formanden anmeldte derhos, at Brændevinsbrænder Lieutenant Claus Grip havde tilbuden sig at forære Musæet endel Spiritus, til Brug ved Fiskes, Insecters og Dyrs opbevarelse.

Videre blev fremlagt følgende Breve:

a) et fra Biskop Neumann, dateret 27de Novbr 1826, til Provst N: Hertzberg, med Paategning af Kintzervigs kirkes Ejere om, at den i Kirken staaende gamle Altertavle gives til Musæet, dog saaledes at Kirke-Ejerne bliver frie for Ansvar i den Henseende.

b) et fra det nyttige Selskab, som communicerer en Generalforsamlings Beslutning om, at Selskabets Bøger og Modeller skulle tilbydes Musæet til Opbevarelse, og til frie Raadighed ihenseende til Afbenyttelse saalænge indtil Selskabet igjen maatte ønske at tage dem under egen Bestyrelse, og det paa visse i brevet anførte Vilkaar, m: v:.. Dette Brev er dateret 29de Decbr. 1826.

c) et, af 1ste Novbr. 1826, fra Amtmand Krogh i Findmarken hvori han, til Svar paa en privat Skrivelse fra Formanden, melder, at have faaet 5 Medlemmer, som ville yde aarlig Kontingent til Musæet. Han fremsender derhos Kontingenten, 5 Spdr., for 1826, og tilbyder sig fremdeles at indsamle og indsende dem.

d) et, af 21de Januarii 1827 fra Sognepræst Olsen til Storøen, indeholdende Forespørgsel om, hvorvidt Musæet vil have endel kobberstukne Portraiter, 23 Stk i Tallet, hvilke han har opklinede paa en Træ-Tavle?

I Anledning af disse Breve bleve følgende Beslutninger tagne:

A. at man skulde takke Kintzervig Kirkes Ejere for den Musæet skjænkede Altertavle, saafremt ikke Biskop Neumann allerede, paa Directionens Vegne skulde have gjort det.

B. at nyttige Selskab skulde svares: at Dir: er villig til, under de opgivne Betingelser, at modtage Bøgerne og Modellerne til Opbevaring, naar Specification derover in duplo tillige meddeles.

C. at Amtmand Krogh i Findmarken skulde takkes for hans Ulejlighed med at indsamle Biedrag og Contingenter samt tilstilles Qvittancer for de sidste; hvilket man anmodede Formanden om at gjøre i Commissionens Navn.

D. at svare Sognepræst Olsen, at Musæet vil modtage de omskrevne Kobbere.

Formanden androg, at han havde overdraget Directionens, i Berlin nu værende, Medlem Apotheker Monrad, at undersøge, hvormeget Apparaterne til et Stentrykkerie koste, paa det at Directionen nærmere burde bestemme, hvorvidt den vilde biedrage til at Stentrykkeries

Anlæg her paa Stedet. I denne Anledning havde Apotheker Monrad ladet ham underrette om, at en god Cylinder-Presse fra München er at faae i Berlin for 100 Rthr: Per Cour:, og en Tryk-Presse, som langtfrå ikke er saa god, for 40 rthr: Per Cour:

Da det nyttige Selskab i Bergen forhen havde Besluttet, at gjøre et rentefrit Laan af 100 Spdr:, til en Mand, som agtede at rejse; for at gjøre sig nærmere bekjendt med Sten-Trykkeriernes Indretning og Lithographien i det hele, og saadant Laan ej var bleven benyttet, besluttede man at tilskrive bemeldte Selskab, om samme nu vilde biedrage til den omhandlede Cylinder-Presses Anskaffelse.

Da Directionen, i mere end eet Aars Tid, ofte havde faaet overladt, til sine Møders Afholdelse et Værelse hos Inspecteuren over Realskolen, og da hans Tjenestepiger desuden af og til havde gjort Haanddrækning ved de mange Ting, som Tid efter anden ere blevene indbragte paa Musæet, besluttede man at give Indspecteurens Piger en Douceur af 2 Spdr, af musæets Kasse.

Christie A. Konow Sagen Johan S. Bull

Aar 1827 d: 11te August blev af Directionens understaaende Medlemmer holdet et Møde i Musæets Locale. I Anledning af de i seneste Møde under Litr: B og D. anførte beslutninger var indkomne:

1 det nyttige Selskabs Skrivelse af 26de Febr:, hvori fremsendes Specification over Selskabets Modeller og Bøger, etc:, med Tilkjendegivende, at disse skulle blive henbragte til Musæet saasnart som Selskabet underrettes om Tiden til Afleverelsen. Tilstaaelse for Modtagelsen bedes paa Fortegnelsen, som er fremsendt in duplo.

2. Sogenpræst E. Olsens Skr. af 3die May, hvorved han fremsender en Ramme med Kobberstukne Portraiter af adskillige mærkværdige Mænd.

Med Hensyn til No 1 besluttede man, at

[Protokollen sluttar her, midt i ei setning.]